Лекция 8а

Параметризиране по тип на методи и класове *(generics)*

Основни теми

- Създаване на прототипове на методи, за извършване на идентични действия с аргументи от различен тип.
- Създаване на параметризиран шаблон на Stack клас, който може да представя в свъзан списък обекти производни на произволен клас или интерфейс.
- Презареждане на Параметризирани методи с други Параметризирани или не-Параметризирани методи.
- Дефиниране на примитивни типове за пораждане и реализиране на обратна съвместимост.
- Използване на шаблони, когато не е нужна точна информация за аргумент на метод в тялото на метода.
- Връзката между използване на Параметризираните прототипове и наследствеността

- 8а.1 Въведение
- 8а.2 Причини за използване на Параметризирани прототипове
- 8а.3 Параметризирани методи: Реализация и транслиране по време на компилация
- 8а.4 Особености при компилация
- 8а.5 Презареждане на Параметризирани прототипове на методи
- 8а.6 Параметризирани прототипове на класове
- 8а.7 Необработен (суров) тип данни
- 8а.8 Шаблони за параметри на тип като горна и долна граница на параметър
- 8а.9 Параметризиране и наследственост : Особености Задачи

Литература:

H. M. Deitel, P. J. Deitel Java How to Program, 10 Edition, глава 20

8a.1 Introduction

Параметризирани прототипове (generics)

- Въведени от J2SE 5.0
- Позволява да се пише единствен метод, който, примерно, да сортира, както цели числа, така и всеки друг тип данни за които е дефиниран способ за наредбата им- параметризиран прототип на метод
- Позволява да се пише единствен клас Stack, който, примерно, да позволява съставяне на списък, както от цели числа, така и числа с плаваща запетая, низове и данни от всеки друг тип- параметризиран прототип на клас

8a.1 Introduction

Параметризирани прототипове (generics)

— Позволява да се установи по време на компилация неправилно използване на параметризирания прототип- *проверка на типа при компилация* (compiletime type safety)

<u>Например</u>, ако клас Stack е параметризиран по тип клас, използван за съхраняване на цели числа, то при опит да се постави String в този Stack се извежда грешка при компилация.

8a.1 Introduction

Параметризирани прототипове (обобщение)

- Параметризираните прототипове на методи и класове позволяват да се опишат с една единствена дефиниция на метод, цяло множество от методи, респективно- с една единствена дефиниция на клас се описва цяло множество от класове. (generics)
- Параметризираните прототипове позволяват да се прихващат грешки в използвания прототип по време на компилация (compile-time type safety)
- Проекти на Java с параметризирани типове се компилират с опция -Xlint:unchecked на компилатора

Software Engineering факти 8a.1

Параметризираните прототипове за методи и класове са измежду едни от най- мощните средства за програмиране в Java.

8а.2 Необходимост от Параметризирани прототипове

Презареждане на методи (overloading)

 Използват се за дефиниране на аналогични операции върху различни типове от данни

Примери:

- конструктори на класове
- Set методи
- Версии на метода printArray
  - Извежда на печат масив от Integer
  - Извежда на печат масив от Double
  - Извежда на печат масив от Character

Забележка: Само референтни типове данни могат да се използват с Параметризирани методи и класове


```
// Fig. 18.1: OverloadedMethods.java
  // Using overloaded methods to print array of different types.
  public class OverloadedMethods
5
     // method printArray to print Integer array
     public static void printArray( Integer[] inputArray )
                                                          Метод printArray има за
        // display array elements
                                                          аргумент масив от Integer
        for ( Integer element : inputArray )
10
           System.out.printf( "%s ", element );
                                                          обекти
11
12
        System.out.println();
13
     } // end method printArray
14
15
16
     // method printArray to print Double array
     public static void printArray( Double[] inputArray )
17
18
                                                         Метод printArray има за
        // display array elements
19
                                                         аргумент масив от Double
        for ( Double element : inputArray )
20
                                                         обекти
           System.out.printf( "%s ", element );
21
22
        System.out.println();
23
     } // end method printArray
24
25
```



```
// method printArray to print Character array
26
     public static void printArray( Character[] inputArray )
27
28
        // display array elements
29
        for ( Character element : inputArray )
30
           System.out.printf( "%s ", element );
31
                                                           Метод printArray има за
32
        System.out.println();
33
                                                           аргумент масив от
     } // end method printArray
                                                           Character обекти
34
35
     public static void main( String args[] )
36
     {
37
        // create arrays of Integer, Double and Character
38
        Integer[] integerArray = \{ 1, 2, 3, 4, 5, 6 \};
39
        Double[] doubleArray = \{1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6, 7.7\};
40
        Character[] characterArray = { 'H', 'E', 'L', 'L', '0' };
41
42
```



```
43
        System.out.println( "Array integerArray contains:" );
        printArray( integerArray ); // pass an Integer array
44
        System.out.println( "\nArray doubleArray contains:" );
45
        printArray( doubleArray ); // pass a Double array
46
        System.out.println( "\nArray characterArray contains:" );
47
        printArray( characterArray ); // pass a Character array
48
     } // end main
49
                                                 При компилация, по типа на аргумента (т.е.,
50 } // end class OverloadedMethods
                                                 Integer[]), се определя кой метод printArray
Array integerArray contains:
                                                 да бъде извикан- този с единствен аргументг от
1 2 3 4 5 6
                                                 тип Integer[] (редове 7-14)
Array doubleArray contains;
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6 7
                                        При компилация, по типа на аргумента (т.е.,
                                         Double[]), се определя кой метод printArray
Array characterArray contains:
HELLO
                                         да бъде извикан- този с единствен аргументг от
                                         тип Double[](редове 17-24)
```

При компилация, по типа на аргумента (т.е., Character[]), се определя кой метод printArray да бъде извикан- този с единствен аргументг от тип haracter[] (редове 27-34)

8а.2 Необходимост от Параметризирани прототипове

Общото в тези printArray методи

- Типът на масива се появява на две места
  - В заглавието на метода
  - Във for командата

Обединяваме всички такива printArray метода в един параметризиран ги прототип като

- Заменяме името на типа на данните в заглавието на метода и навсякъде където типът на тези данни се използва в метода с параметризирано типа име Е
- Дефинираме един единствен printArray метод
- Позволява да се извежда текстовото описание на масив от данни от произволен референтен тип E. Кръстев, ООП с Java, ФМИ, СУ "Климент Охридски" 2021

Fig. 8a.2 Методът printArray в който всички действителни типове данни са заменени с параметризираното име за тип Е.

Software Engineering факти 8a.1

Параметризираните прототипове за методи и класове са измежду едни от най- мощните средства за програмиране в Java.

В случаите, аналогични на Fig. 8a.1, когато презаредените методи са идентични за множество от типове данни е за предпочитане да се използва параметризиран прототип на метода

- Извикването на методите са идентични
- Връщаните данни са идентични

Реализираме Fig. 8a.1, като параметризиран прототип на метод

Декларация на параметризиран метод

- Секция за описание на параметрите за типове
  - Ограничена с ъглови скоби(< и >)
  - Разположена е преди описанието за типа на връщаните данни
  - Съдържа един или повече параметри за описание на тип
    - Наричат се още формални параметри

Параметър за тип

- Нарича се променлива за тип
- Идентификатор задаващ име за параметризиран тип
- Използва се за деклариране на тип за връщани данни,
   типове на аргументи на метод и типове на локални данни
- Означава място за вмъкване на истинските типове данни при изпълнението на параметризирания метод
  - Истинските типове данни- типове на реалните аргументи
- Може да се декларират само веднъж, но могат да се използват многократно в тялото на метода

Обичайна грешка при програмиране 8а.1

Пропускането да се постави секцията за описание на типа на параметрите на параметризирания метод преди типа на данните, връщани от метода, води до грешка при компилация.


```
// Fig. 18.3: GenericMethodTest.java
  // Using generic methods to print array of different types.
  public class GenericMethodTest
5
     // generic method printArray
     public static < E > void printArray( E[] inputArray )
                                                              Използваме секция за деклариране на
                                                              параметър за тип в параметризирания
        // display array elements
                                                              метод printArray
        for ( E element : inputArray )
10
           System.out.printf( "%s ", element );
11
12
                                                                 Секцията за деклариране на
        System.out.println();
13
                                                                 параметри за тип се огражда с
     } // end method printArray
14
                                                                 ъглови скоби (< и > )
15
16
     public static void main( String args[] )
                                                           Използваме параметъра за тип при
17
                                                           деклариране на локална данна в
        // create arrays of Integer, Double and Character
18
                                                           printArray
        Integer[] intArray = { 1, 2, 3, 4, 5 };
19
        Double[] doubleArray = \{1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6, 7.7\};
20
        Character[] charArray = { 'H', 'E', 'L', 'L', '0' };
21
22
```



```
23
        System.out.println( "Array integerArray contains:" );
        printArray( integerArray ); // pass an Integer array
24
        System.out.println( "\nArray doubleArray contains:" );
25
        printArray( doubleArray_); // pass a Double array
26
        System.out.println( "\nArray characterArray contains:" );
27
        printArray( characterArray ); // pass a Character array
28
     } // end main
29
30 } // end class GenericMethodTest
                                                             Изпълнение на параметризирания
                                                             метод printArray с Integer
Array integerArray contains:
1 2 3 4 5 6
                                                             масив
Array doubleArray contains:
                                                    Изпълнение на параметризирания
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6 7.7
                                                    метод printArray c Double
                                                    масив
Array characterArray contains:
HELLO
                                     Изпълнение на параметризирания
                                     метод printArray c Character
                                     масив
```


Обичайна грешка при програмиране 8а.2

Грешка при компилация възниква, ако извикваната декларация за метод не може да се съпостави на дефиниран метод (обикновен или от параметризиран прототип).

Обичайна грешка при програмиране 8а.3

Компилаторът извежда грешка, ако не може да открие единствена дефиниция за метод, съвпадаща точно с извикването му, а открива два или повече Параметризирани метода, които удовлетворяват извикването на метода.

Транслиране на Параметризирани методи при компилация

- Извършва се изтриване
  - Изтрива се секцията за деклариране на параметрите за тип
  - Замества параметрите за тип с реалните типове данни
  - Подразбиращият се тип за заместване на всички параметри за тип e Object
- <u>Разлики</u>: Този подход е различен от аналогични техники като базовите схеми (template) в C++, при които се генерира отделно копие на сорс кода и то се компилира за всеки тип, предаден на аргумент на метод, чиито тип е зададен параметър за тип.

Правила за добро програмиране 8а.1

Не използвайте параметър за тип в прихващане на изключение в catch условието поради преобразуването на тип при изтриване в процеса на компилация.

Заместваме типа на параметрите с реалния обект Object

Предимствата на Параметризираните методи са най- големи, когато се изисква връщане на данни- горният вариант на метод printArray върши същата работа като неговата параметризирана версия

Fig. 8a.4 параметризираният метод printArray след като изтриването е изпълнено от компилатора.

Примерът е даден на Fig. 8a.5

- параметризиран метод за определяне на най- големия от три аргумента на метод
- Използва параметър за тип на връщаните данни за определяне на типа на връщаните данни и типа на аргументите
- При сравнението на референтни данни не може да се използва аритметично сравнение '>, <, ==, <=, >='

interface с параметризиран тип

- Декларира метод, позволяващ сравнение на обекти от един и същ тип
- Позволява да се напише една единствена дефиниция за интерфейс за описване на множество от свързани логически типове

Пример

interface Comparable< T >

- package java.lang
- Декларира метод за сравнение на два обекта от един и същ клас
- Всички класове "*пакетиращи*" примитивни данни реализират този интерфейс

Пример

interfaceComparable < T >

- Декларира метод int compareTo(T object)
- В частност class Integer имплементира интерфейса Comparable<Integer> позволява сравнения от от вида integer1.compareTo(integer2)
  - Връща 0 ,ако двата обекта са равни
  - Връща -1, ако integer1 е по- малък от integer2
  - Връща 1, ако integer1 е по-голям от integer2
- Позволява сравнение на два обекта от един клас, чиито тип е зададен с параметър за тип


```
// Generic method maximum returns the largest of three objects.
  public class MaximumTest
                              Присвоява х на локалната данна мах
     // determines the largest of three Comparable objects
     public static < T extends Comparable < T > > T maximum (Tx, Ty, Tz)
                                                            Параметър за тип определя
        T max = x; // assume x is initially the largest
                                                            типа на връщаните данни от
10
        if ( y.compareTo( max ) > 0 )
                                                            метод maximum
11
           max = y; // y is the largest so far
12
13
        if ( z.compareTo( max ) > 0 )
                                                         Секцията на параметрите за тип определя
14
           max = z; // z is the largest
15
                                                         за възможни типове с този метод само
16
                                                         тези, които са производни на интерфейс
        return max; // returns the largest object
17
                                                         Comparable
     } // end method maximum
18
19
                                                            Извиква метод compareTo на
                                                           интерфейс Comparable за
                                                            сравнение на у и мах
                                     Извиква метод compareTo на
                                     интерфейс Comparable за
                                     сравнение на Z и max
```

// Fig. 18.5: MaximumTest.java


```
public static void main( String args[] )
20
                                                                                                     30
21
        System.out.printf( "Maximum of %d, %d and %d is %d\n\n", 3, 4, 5,
22
           maximum(3, 4, 5)
23
        System.out.printf( "Maximum of %.1f, %.1f and %.1f is %.1f\n\n"
24
                                                                       Извиква maximum с три цели
           6.6, 8.8, 7.7, maximum(6.6, 8.8, 7.7) $;
25
                                                                       числа
        System.out.printf( "Maximum of %s, %s and %s is %s\n", "pear",
26
           "apple", "orange", maximum( "pear", "apple", "orange" ) );
27
     } // end main
28
29 } // end class MaximumTest
                                                                   Извиква maximum с три числа
                                                                   в плаваща запетая
Maximum of 3, 4 and 5 is 5
                                                Извиква maximum с три
Maximum of 6.6, 8.8 and 7.7 is 8.8
                                                текстови низа
Maximum of pear, apple and orange is pear
```

Горна граница за параметъра за тип

- По подразбиране горната граница е Object
- В дадения пример това е интерфейс Comparable
- За дефиниране на горна граница използваме extends т.е..,

```
T extends < T >
```

- При транслиране на параметризиран метод в байткод
  - Параметърът за тип се замества с горната му граница
  - Вмъква се явно преобразуване на типа на местата, където методът се извиква (т.е. ред 23 от Fig. 8a.5 се предхожда от явно преобразуване към Integer от вида (Integer) maximum(3,4,5)


```
public static Comparable maximum(Comparable x, Comparable y, Comparable z)
     Comparable max = x; // assume x is initially the largest
3
     if (y.compareTo(max) > 0)
        max = y; // y is the largest so far
     if ( z.compareTo( max ) > 0 )
8
        max = z; // z is the largest
10
11
     return max; // returns the largest object
12 } // end method maximum
```

Видът на maximum() след компилиране

Изтриването при транслация от компилатора замества параметъра за тип Т с горната граница Comparable

Изтриването при транслация от компилатора замества параметъра за тип Т с горната граница Comparable

Параметризираните методи могат да се презареждат (overload)

- **–** От друг *параметризиран* метод
  - Със същото име, други аргументи на метода (друг брой и поредност на тип аргументите)
- От *не- Параметризирани* методи
  - Със същото име и същият брой аргументи

Когато компилаторът открие извикване на метод

- Търси метод с най- близко съвпадение на "подписа" на метода (име и списък от аргументи)
  - Първо се търси за точно съвпадение по име и списък от аргументи
  - Ако не се открие точно съвпадение, се търсе неточно, но приложимо съвпадение с дефиниран метод

Пример 1:

параметризираният метод printArray от Fig. 8a.3 може да се презареди с друг параметризиран метод printArray, който има допълнителни аргументи lowSubscript и highSubscript, задаващи подмножество от елементи за извеждане на печат

Пример 2:

параметризираният метод printArray от Fig. 8a.3 може да се презареди с друг параметризиран метод printArray от Fig. 8a.3 с версия спесифична за String обекти, при което тези обекти се извеждат на печат в колонки

Параметризирани класове

- Концепцията за структура от данни като Stack например, може да се разбере независимо от данните които съхранява.
- Параметризираните класове позволяват да се разглеждат структурите от данни независимо от типа на данните, които се структурират с тях
- Дава възможност за многократно използване на програмен код
- Наричат се също параметризирани типове (взимат един или повече параметри)

```
Пример: Stack< Double >

("Stack om Double," "Stack om Integer," ...,"Stack om Employee,")
```


Figure 8a.7 представя дефиниция на параметризиран class Stack, където свързани списък е реализиран като се използва масив.

- Името на класа се следва от секцията за деклариране на параметрите за тип (ред 4).
- В този пример, параметърът за тип E определя типа на данните в Stack.
- Секцията на параметрите за тип може да има един или повече параметри за тип, разделени със запетая
- Параметърът за тип E се използва в тази версия на class Stack за деклариране на типа на елементите


```
// Generic class Stack.
                                   Декларация на параметри з атип на
                                   параметризирания клас, името на класа се
  public class Stack< E > 
                                   следва от секция на параметрите за тип
5
     private final int size; // number of elements in the stack
     private int top; // location of the top element
     private E[] elements; // array that stores stack elements
     // no-argument constructor creates a stack of the default size
10
     public Stack()
11
                                                                   Декларира elements като
12
        this( 10 ); // default stack size
13
                                                                   масив от тип Е
14
     } // end no-argument Stack constructor
15
     // constructor creates a stack of the specified number of elements
16
     public Stack( int s )
17
18
19
        size = s > 0 ? s : 10; // set size of Stack
        top = -1; // Stack initially empty
20
21
        elements = ( E[] ) new Object[ size ]; // create array
22
     } // end Stack constructor
23
                                                            Създава масив от тип Е. Важно:
24
                                                            Схемата за пораждане не позволява
                                                            параметри за тип да участват в
                                                            създаване на масиви, защото
                                                            съдържанието на параметърът за
                                                            тип е недостъпно по време на
```

// Fig. 18.7: Stack.java

изпълнение(компилаторът го изтрива)

```
// otherwise, throw FullStackException
26
      public void push( E push∨alue ) ←
27
28
        if ( top == size - 1 ) // if stack is full
29
            throw new FullStackException( String.format(
30
                                                                  Metog push поставя елемент от
               "Stack is full, cannot push %s", pushValue ) );
31
                                                                  тип Е върху стека
32
        elements[ ++top ] = pushValue; // place pushValue on Stack
33
      } // end method push
34
35
     // return the top element if not empty; else throw EmptyStackException
36
37
     public E pop() ▼
38
         if (top == -1) // if stack is empty
39
            throw new EmptyStackException( "Stack is empty, cannot pop" );
40
41
         return elements[ top-- ]; // remove and return top element of Stack
42
     } // end method pop
43
44 } // end class Stack< E >
                                                                   Метод рор връща елемент
                                                                   от върха на стека, който е
                                                                   от тип Е
```

// push element onto stack; if successful, return true;

25


```
1 // Fig. 18.8: FullStackException.java
2 // Indicates a stack is full.
3 public class FullStackException extends RuntimeException
     // no-argument constructor
5
      public FullStackException()
        this( "Stack is full" );
8
      } // end no-argument FullStackException constructor
9
10
     // one-argument constructor
11
      public FullStackException( String exception )
12
13
14
         super( exception );
      } // end one-argument FullStackException constructor
15
16 } // end class FullStackException
```



```
1 // Fig. 18.9: EmptyStackException.java
2 // Indicates a stack is full.
3 public class EmptyStackException extends RuntimeException
     // no-argument constructor
5
      public EmptyStackException()
        this( "Stack is empty" );
8
      } // end no-argument EmptyStackException constructor
9
10
     // one-argument constructor
11
      public EmptyStackException( String exception )
12
13
         super( exception );
14
      } // end one-argument EmptyStackException constructor
15
16 } // end class EmptyStackException
```



```
// Stack generic class test program.
  public class StackTest
5
     private double[] doubleElements = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6 };
     private int[] integerElements = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 };
     private Stack< Double >> doubleStack; // stack stores Double objects
     private Stack< Integer\> integerStack; // stack stores Integer objects
10
11
                                                                       Реалният параметър за
     // test Stack objects
12
                                                                       тип на клас Stack е
     public void testStacks()
13
                                                                       Double
14
        doubleStack = new Stack < Double >( 5 ); \( / \) Stack of Doubles
15
        integerStack = new Stack< Integer >( 10 ); // Stack of Integers
16
                                                                         Реалният параметър за
17
                                                                         тип на клас Stack e
        testPushDouble(); // push double onto doubleStack
18
        testPopDouble(); /x pop from doubleStack
19
                                                                          Integer
        testPushInteger(); /X push\int onto intStack
20
        testPopInteger(); / pop from intStack
                                                              Създаваме обект doubleStack с
21
     } // end method testStacks
22
                                                              размерност 5 и ingeterStack с
23
                                                              размерност 10
                                   Води до хвърляне на изключение (нарочно, за тестване на
                                   ситуацията)-push на клас Stack се изпълнява с повече
                                   елементи (+1), отколкото масива на Stack е дефиниран да
                                   съдържа
```

// Fig. 18.10: StackTest.java


```
24
     // test push method with double stack
     public void testPushDouble()
25
26
        // push elements onto stack
27
28
        try
29
            System.out.println( "\nPushing elements onto doubleStack" );
30
31
           // push elements to Stack
32
           for ( double element : doubleElements )
33
34
               System.out.printf( "%.1f ", element );
35
               doubleStack.push( element );_// push onto doubleStack
36
           } // end for
37
                                                         Извиква метода push на клас Stack
        } // end try
38
                                                         за поставяне на double стойност
39
        catch (FullStackException fullStackException )
                                                         върху doubleStack
40
            System.err.println();
41
            fullStackException.printStackTrace();
42
        } // end catch FullStackException
43
     } // end method testPushDouble
44
45
```



```
// test pop method with double stack
public void testPopDouble()

{
// pop elements from stack
try
{
System.out.println( "\nPopping elements from doubleStack" );
double popValue; // store element removed from stack

// remove all elements from Stack

// remove all elements from Stack
```

```
// remove all elements from Stack
while ( true )
{// pop from doubleStack
    popValue = doubleStack.pop();
    System.out.printf( "%.1f ", popValue );
} // end while
} // end try
catch( EmptyStackException emptyStackException )
{
    System.err.println();
    emptyStackException.printStackTrace();
} // end catch EmptyStackException
} // end method testPopDouble
```

56

57

58 59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

Използва се неявно преобразуване до примитивен тип double (autounboxing) при връщане на рор (Double) метода След изтриване на параметъра за тип от компилатора, методът рор на Stack връща тип Object, който се преобразува надолу до Double Понеже testPopDouble в клиентският код очаква да получи Double на излизане от pop, компилаторът вмъква явно преобразуване до Double като popValue = (Double) doubleStack.pop();


```
// test push method with integer stack
public void testPushInteger()
  // push elements to stack
  try
   {
     System.out.println( "\nPushing elements onto intStack" );
     // push elements to Stack
     for ( int element : integerElements )
        System.out.printf( "%d ", element );
        integerStack.push( element ); ✓// push onto integerStack
      } // end for
                                                   Извиква метода push на клас Stack
  } // end try
                                                   за поставяне на int стойност върху
  catch (FullStackException fullStackException )
                                                   integerStack
     System.err.println();
     fullStackException.printStackTrace();
  } // end catch FullStackException
} // end method testPushInteger
```

69

70

71

72 73

74

75 76

77

78 79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

8990


```
public void testPopInteger()
92
93
        // pop elements from stack
94
95
        try
96
           System.out.println( "\nPopping elements from intStack" );
97
           int popValue; // store element removed from stack
98
99
           // remove all elements from Stack
100
101
           while ( true )
102
              popValue = integerStack.pop(); ★/ pop from intStack
103
104
              System.out.printf( "%d ", popValue );
                                                        Използва се неявно преобразуване до
           } // end while
105
                                                        примитивен тип int (auto- unboxing)
106
        } // end try
                                                        при връщане на pop (Integer) метода
107
        catch( EmptyStackException emptyStackException )
                                                        След изтриване на параметъра за тип
108
                                                        от компилатора, методът рор на
109
           System.err.println();
                                                        Stack връща тип Object.
110
           emptyStackException.printStackTrace();
        } // end catch EmptyStackException
111
                                                        Понеже testPopDouble в
112
     } // end method testPopInteger
                                                        клиентският код очаква да получи
113
                                                        Integer на излизане от pop,
114
     public static void main( String args[] )
                                                        компилаторът вмъква явно
115
                                                        преобразуване до Integer като
116
        StackTest application = new StackTest();
                                                        popValue = ( Integer)
        application.testStacks();
117
                                                                      integerStack.pop();
118
     } // end main
119} // end class StackTest
```

91

// test pop method with integer stack


```
Pushing elements onto doubleStack
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6
FullStackException: Stack is full, cannot push 6.6
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at StackTest.testPushDouble(StackTest.java:36)
        at StackTest.testStacks(StackTest.java:18)
        at StackTest.main(StackTest.java:117)
Popping elements from doubleStack
5.5 4.4 3.3 2.2 1.1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at StackTest.testPopDouble(StackTest.java:58)
        at StackTest.testStacks(StackTest.java:19)
        at StackTest.main(StackTest.java:117)
Pushing elements onto integerStack
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
FullStackException: Stack is full, cannot push 11
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at StackTest.testPushInteger(StackTest.java:81)
        at StackTest.testStacks(StackTest.java:20)
        at StackTest.main(StackTest.java:117)
Popping elements from integerStack
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at StackTest.testPopInteger(StackTest.java:103)
        at StackTest.testStacks(StackTest.java:21)
        at StackTest.main(StackTest.java:117)
```



```
Следните операции са забранени при параметри за тип:
(http://docs.oracle.com/javase/tutorial/java/generics/restrictions.html)
public class MyClass<E> {
  public static void myMethod(Object item) {
    if (item instanceof E) { // Compiler error
    E item2 = new E();  // Compiler error
    E[] iArray = new E[10]; // Compiler error
    // Unchecked cast warning
    // Recompile with -Xlint
    E obj = (E) new Object();
```

Обичайна грешка при програмиране 8а.4

Обичайна грешка при програмиране

Не се допуска рефериране на статична данна или статичен метод като се използва нестатичен параметър за тип на параметризиран клас. Разрешено е да се използва необработения тип на класа

```
int m = Counted.MAX;  // ok
int k = Counted <Long>.MAX; // error
int n = Counted <?>.MAX; // error
 public class Test<E> {
   public static void m(E o1) { // Illegal
   public static E o1; // Illegal
   static {
    E o2; // Illegal
```


Защо не може да се създаде масив с параметър за тип

Не е позволено да се създават масиви с параметри за тип на елементите понеже масивът съдържа информация за типа на елементите си по време на изпълнение. Тази информация се използва по време на изпълнение като се хвърля изключение ArrayStoreException в случай, че типът на елементите на масива не съвпада с типа, използван за деклариране на масива. Понеже информацията за стойността на параметъра за тип се изтрива по време на изпълнение, проверката за тип няма как да се извърши. По тази причина, ако беше позволено да се създават масиви с параметър за тип на елементите, поради изтриването на конкретната стойност на параметъра за тип, бихме пропуснали да получим ArrayStoreException дори и когато типът на елементите на масива няма наследствена връзка с типа на присвояваната им стойност.

Така например, не бихме различили List<Integer>[], List[] и List<Double>[].

Да разгледаме примера на следващия слайд:

Защо не може да се създаде масив с параметър за тип

```
// Допускаме, че следната команда е разрешена в Java
List<Integer>[] intList = new List<Integer>[5];// compile error
List[] objArray = intList; // List<Integer>[] e List[]
List<Double> doubleList = new ArrayList<Double>();// позволено
doubleList.add(Double.valueOf(1.23));
objArray[0] = doubleList; /* няма грешка, типът на елементите на
doubleList не може да се различи от типът на елементите на
intList. Грешка би трябвало да има, понеже всеки елемент на
objArray e List<Integer>, a doubleList съдържа Double елементи.
Но тази грешка няма да се прихване, ако може да се създават
масиви с параметър за тип на елементите, понеже по време на
изпълнение intList и doubleList са просто List */
```

Е. Кръстев, ООП с Java, ФМИ, СУ "Климент Охридски" 2021

Ако наистина има нужда да се ползва съдържанието на параметъра за тип по време на изпълнение, то това съдържание трябва да се предаде явно на съответния метод.

Съществуват 3 техники за предаване на съдържанието на параметъра за тип по време на изпалнение:

- Чрез предаване на object от типа на параметъра
- Чрез предаване на масив с елементи от типа на параметъра
- Чрез предаване на Class обект, представящ типа на параметъра


```
public static <T> void someMethod( T dummy) {
   Class<T> type = dummy.getClass();
   //... use type reflectively ...
public static <T> void someMethod( T[] dummy) {
   //... use type reflectively ...
   Class<T> type = dummy.getClass().getComponentType();
public static <T> void someMethod( Class<T> type) {
   //... use type reflectively ...
   //... (T) type.newInstance() ...
   //... (T[]) Array.newInstance(type, SIZE) ...
   //... type.isInstance(ref) ...
  //... type.cast(tmp) ...
```



```
// например създаване на инстанция от тип E изисква

private static class SomeContainer<E>
{
    E createContents(Class<E> someClass)
    {
        return someClass.newInstance();
    }
}
```


8а.6 Параметризирани класове и масиви

```
You cannot create an array using a generic type parameter
```

```
E[] elements = new E[capacity];
Stack<Integer> [] stack = new Stack<Integer>[10];
```

You can use the following code to circumvent this restriction:

```
Stack<Integer>[] stack = (Stack<Integer>[])new Stack[10];
```

However, you will still get a compile warning

8а.6 Параметризирани класове и масиви

```
Най- чисто е да се създаде масив по обичайния начин
   Stack[] stack = new Stack[2];
   Тогава може да пишем
        stack[0] = new Stack<Integer>();
       // но...
       stack[0].add(2); // хвърля предупреждение
       // като може и да се добави въпреки Stack<Integer>
       stack[0].add("abc"); // хвърля предупреждение
        System.out.println(stack[0]);
       // може и
       stack[1] = new Stack<String>();
       // но тогава stack не подлежи на сортиране !!!
Извежда:
[2, abc]
```

8а.6 Параметризирани класове и масиви

```
Следните способи са допустими, но хвърлят предупреждение
Stack<Integer> [] intStack = new Stack[15];
или
Stack<Integer> tempStack = new Stack<Integer>();
Stack<Integer> [] intStack =
    (Stack<Integer> [])
     Array.newInstance(tempStack.getClass(), 10);
при последния способ е нужен
     import java.lang.reflect.Array;
Тези способи се използват, ако е нужно сортиране на
масива, защото гарантират еднакъв тип за елементите
му
За да се освободите от ненужни предупреждения вмъкнете преди
началото на метода
 @SuppressWarnings("unchecked")
```


Пример- традиционен клас

- Създаваме обикновен class Box,
  - работи с обекти от произволен клас
  - Има два метода
    - add () служи за добавяне на елементи в Вох
    - get () служи за извличане на елементи от Вох

public class Box {

```
private Object object;

public void add(Object object) {
   this.object = object;
}

public Object get() {
   return object;
}
```

Може да се добавят и извличат произволни обекти- методите реферират Object

```
public class BoxDemo1 {

public static void main(String[] args) {

    // ONLY place Integer objects into this box!

    Box integerBox = new Box();

    integerBox.add(new Integer(10));

    Integer someInteger = (Integer)integerBox.get();

    System.out.println(someInteger);
}
```

Ако трябва да се работи само с Integer обекти, няма как да са ограничи или проверява по време на компилацияможе само да се препоръча в документацията съпътстваща class Box

Ако потребителят не се е съобразил с документацията, ще възникне грешка при преобразуване до Integer

```
public class BoxDemo2 {
   public static void main(String[] args) {
      // ONLY place Integer objects into this box!
      Box integerBox = new Box();

      // Imagine this is one part of a large application
      // modified by one programmer.
      integerBox.add("10"); // note how the type is now String

      // ... and this is another, perhaps written
      // by a different programmer
      Integer someInteger = (Integer)integerBox.get();
      System.out.println(someInteger);
   }
}
```

class Box

Програмист, който не е чел документацията, въвежда String вместо Integer

... води до грешка ClassCastException при преобразуване до Integer

Параметризирани класове

- Концепцията за структура от данни като Вох например, може да се разбере независимо от данните които съхранява.
- параметризираните класове позволяват да се разглеждат структурите от данни независимо от типа на данните, които се структурират с тях
- Дава възможност за многократно използване на програмен код
- Наричат се също параметризирани типове (взимат един или повече параметри)

```
Пример: Box< Double >

(" Box om Double,"" Box om Integer," ...," Box om Employee,")
```



```
/**

* Generic version of the Box class.

*/

public class Box<T> {

private T t; // T stands for "Type"

public void add(T t) {

this.t = t;
}

public T get() {

return t;
}

Box

Box
```

class Box с параметър за тип

Секция за дефиниране на параметри за тип

За рефериране на параметризирания class Box в потребителски програми заместваме параметъра T с конкретен съществуващ клас, например Integer:

```
Box<Integer> integerBox;
```

Toba декларира, че integerBox ще е референция към "Box от Integer" и тази декларация така и се чете.


```
За дефиниране на integerBox използваме: integerBox = new Box<Integer>();
```

или декларация и дефиниция заедно


```
public class BoxDemo3 {

public static void main(String[] args) {
   Box<Integer> integerBox = new Box<Integer>();
   integerBox.add(new Integer(10));
   Integer someInteger = integerBox.get(); // no cast!
   System.out.println(someInteger);
}

BoxDemo3.java:5: add(java.lang.Integer)
   in Box<java.lang.Integer>
cannot be applied to (java.lang.String)
   integerBox.add("10");

1 error
```

class Box с параметър за тип

Няма нужда от явно преобразуване на типа-параметърът за тип гарантира, че методът get() връща Integer

Компилаторът дава синтактична грешка при опит за добавяне на погрешен тип данни (String например) към Вох

Конвенции за имена на параметри за тип:

E Element (елементи на масиви, списъци и множества)

К Кеу (ключ за сортиране, търсене)

Number (цифров тип)

Туре (общ тип данни)

V Value (тип данна означаваща стойност)

S, **U**, **V**,.. и пр. за означаване *2-ри*, *3-ти*, *4-ти*.. и пр. параметър за тип

Figure 8a.7 представя дефиниция на параметризиран class Stack, където свързани списък е реализиран като се използва масив.

- Името на класа се следва *от секцията за деклариране на параметрите* за тип (ред 4).
- В този пример, параметърът за тип Е определя типа на данните в Stack.
- Секцията на параметрите за тип може да има един или повече параметри за тип, разделени със запетая
- Параметърът за тип E се използва в тази версия на class Stack за деклариране на типа на елементите

Опцията -Xlint:unchecked при компилиране

- Компилаторът в даден случай не може да гарантира 100% сигурност за спазване на типа
- Понеже произволен обект може да се запише в масив от тип Object, а компилаторът проверява за спазване на типа на масива (в общия случай различен от Object), указан с параметрите за тип, то се извежда предупреждение за вероятна грешка и изисква да се използва опцията

javac -Xlint:unchecked Stack.java

Опцията –Xlint:unchecked Предупреждение при компилиране:

Stack.java:22: warning: [unchecked] unchecked cast

```
found : java.lang.Object[] required:
   E[] elements = ( E[] ) new Object[ size ];
   // create array
 Компилаторът не може да гарантира, че всеки от
елементите на масива може да е от типа Е, респ.
може да се преобразува до този тип
 Object[] objectArray = elements;
  // elements e масив от Integer
  objectArray[ 0 ] = "hello";
// грешка, но компилаторът не може да я прихване
```


параметризиран клас по време на компилация

- Компилаторът изтрива параметрите за тип
- Компилаторът замества параметрите за тип с тяхните горни граници

параметризиран клас за тестване по време на компилация

- Компилаторът извършва проверки за съответствие на типовете
- Компилаторът вмъква команди за явно преобразуване на типовете, ако е необходимо

8а.6 параметризирани класове

Дефиниране на параметризирани методи за тестване на Stack< E >

- Метод testPush
  - Извършва същите операции както testPushDouble и testPushInteger
  - Може да се изпълни вместо кой да е от тези методи
- Метод testPop
  - Извършва същите операции както testPopDouble и testPopInteger
  - Може да се изпълни вместо кой да е от тези методи


```
2 // Stack generic class test program.
4 public class StackTest2
  {
5
     private Double[] doubleElements = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6 };
     private Integer[] integerElements =
        { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 };
     private Stack< Double > doubleStack; // stack stores Double objects
10
     private Stack< Integer > integerStack; // stack stores Integer objects
11
12
     // test Stack objects
13
     public void testStacks()
14
15
16
        doubleStack = new Stack< Double >( 5 ); // Stack of Doubles
        integerStack = new Stack< Integer >( 10 ); // Stack of Integers
17
18
        testPush( "doubleStack", doubleStack, doubleElements );
19
        testPop( "doubleStack", doubleStack );
20
        testPush( "integerStack", integerStack, integerElements );
21
                                                                    Извиква параметризираните
        testPop( "integerStack", integerStack );
22
                                                                    методи testPush и testPop
     } // end method testStacks
23
                                                                    да поставят елементи върху
24
                                                                    стека и да изтрият елементи от
                                                                    стека
```

// Fig. 18.11: StackTest2.java

```
// generic method testPush pushes elements onto a Stack
25
26
     public < T > void testPush( String name, Stack< T > stack,
        T[] elements )
27
        // push elements onto stack
        try
30
31
           System.out.printf( "\nPushing elements onto %s\n", name );
32
                                                         параметризиран метод testPush заменя
           // push elements onto Stack
                                                         testPushDouble M testPushInteger
           for ( T element : elements )
35
36
              System.out.printf( "%s ", element );
37
              stack.push( element ); // push element onto stack
38
39
        } // end try
40
        catch (FullStackException fullStackException )
           System.out.println();
43
                                                             Заменя действителния тип елемента
           fullStackException.printStackTrace();
44
                                                             Double/Integer с параметър за тип Т
        } // end catch FullStackException
45
     } // end method testPush
46
47
```

Забележете, че компилаторът налага съответствие между типа на Stack и елементите, които се поставят върху Stack с метода push() - това определя предимството на параметризираните методи


```
48
     // generic method testPop pops elements from a Stack
      public < T > void testPop( String name, Stack< T > stack )
49
50
         // pop elements from stack
51
52
         try
         {
53
            System.out.printf( "\nPopping elements from %s\n", name );
54
            T popValue; // store element removed from stack
55
56
            // remove elements from Stack
57
                                                       параметризиран метод testPop заменя
           while ( true )
58
                                                       testPopDouble u testPopInteger
59
               popValue = stack.pop(); // pop from stack
60
               System.out.printf( "%s ", popvalue ::
61
                                                         Заменя типа на Double/Integer с
            } // end while
62
                                                         параметър за тип Т
         } // end try
63
         catch( EmptyStackException emptyStackException )
64
         {
65
            System.out.println();
66
            emptyStackException.printStackTrace();
67
         } // end catch EmptyStackException
68
      } // end method testPop
69
70
71
     public static void main( String args[] )
72
         StackTest2 application = new StackTest2();
73
         application.testStacks();
74
      } // end main
75
76 } // end class StackTest2
```

```
Pushing elements onto doubleStack
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6
FullStackException: Stack is full, cannot push 6.6
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at StackTest2.testPush(StackTest2.java:38)
        at StackTest2.testStacks(StackTest2.java:19)
        at StackTest2.main(StackTest2.java:74)
Popping elements from doubleStack
5.5 4.4 3.3 2.2 1.1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at StackTest2.testPop(StackTest2.java:60)
        at StackTest2.testStacks(StackTest2.java:20)
        at StackTest2.main(StackTest2.java:74)
Pushing elements onto integerStack
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
FullStackException: Stack is full, cannot push 11
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at StackTest2.testPush(StackTest2.java:38)
        at StackTest2.testStacks(StackTest2.java:21)
        at StackTest2.main(StackTest2.java:74)
Popping elements from integerStack
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at StackTest2.testPop(StackTest2.java:60)
        at StackTest2.testStacks(StackTest2.java:22)
        at StackTest2.main(StackTest2.java:74)
```

Параметрите за тип могат да се декларират също вътре в метод или вътре "подпис"- ите на конструктори, при което се създават параметризирани методи и параметризирани конструктори

Това е аналогично на създаването на параметризирани класове, но обхвата на валидност на такъв параметър за тип е ограничен до метода или конструктора, в който този параметър за тип е деклариран


```
/**
 * This version introduces a generic method.
 */
public class Box<T> {
                                          параметризиран клас с параметър за тип
                                          Т
  private T t;
                                          параметризиран метод с параметър за
  public void add(T t) {
    this.t = t;
                                          тип U
  public T get() {
    return t;
  public <U> void inspect(U u) {
    System.out.println("T: " + t.getClass().getName());
    System.out.println("U: " + u.getClass().getName());
  public static void main(String[] args) {
    Box<Integer> integerBox = new Box<Integer>();
    integerBox.add(new Integer(1Q)); Резултатът от изпълнението на програмата е:
    integerBox.inspect("some text");
                                         T: java.lang.Integer
                                        U: java.lang.String
```

```
public class TestGenerics {
    public static void main(String[] args) {
         A < String > a = new A < > ("A");
         a.method(2);
class A<U>{ ←
                                  параметризиран клас с параметър за тип
    U e;
    A(U u) {
                                       параметризиран метод с параметър за
          e= u:
                                       тип U
     <U>> void method(U x) {
         System.out.println(x.getClass().getName());
         System.out.println( e.getClass().getName());
                                        Резултатът от изпълнението на програмата е
                                        T: java.lang.Integer
                                        U: java.lang.String
```

Един по- реалистичен начин за използване на параметризирани методи с class вож е следният пример:

```
public static <U> void fillBoxes(U u, List<Box<U>> boxes) {
    for (Box<U>> box : boxes) {
        box.add(u);
    }
}
```

Тук се дефинира статичен метод за запълване на елементите в списък от Вох с единствен обект от тип, зададен с параметър U

За използване на метод fillBoxes () са необходими обекти за неговите аргументи, примерно като:

```
Crayon red = ...;
List<Box<Crayon>> crayonBoxes = ...;
Пълният синтаксис за извикването на fillBoxes() е:
Box<Crayon>.fillBoxes(red, crayonBoxes);
```

Тук явно се изписва конкретния тип < Crayon > за параметъра U

Пълният синтаксис изисква явно задаване на типа, присвояван на параметъра за тип.

По- често, това се изпуска и се оставя на компилаторът да се "досети" за необходимият тип:

```
Box.fillBoxes(red, crayonBoxes);
// компилаторът се досеща, че U е клас Crayon
```

Тази особеност се нарича "*откриване на тип*" ("type inference") и позволява да се извика параметризиран параметризиран метод, както всеки друг обикновен (*не- параметризиран*) метод без да се задава явно типът в ъглови скоби

8а.6 параметризирани класовеповече от една горна граница

За дефиниране на повече от един интерфейс или клас имплементирани като горна граница използваме символа & както в следния пример:

<U extends Number & MyInterface>


```
/**
* This version introduces a bounded type parameter.
*/
public class Box<T> {
 private T t;
 public void add(T t) {
                                          Горна граница, позволяваща да
    this.t = t;
                                           се имплементира повече от
  }
                                          един интерфейс
 public T get() {
    return t;
  }
 public <U extends Number&Serializable> void inspect(U u) {
    System.out.println("T: " + t.getClass().getName());
    System.out.println("U: " + u.getClass().getName());
 public static void main(String[] args) {
    Box<Integer> integerBox = new Box<Integer>();
    integerBox.add(new Integer(10));
    integerBox.inspect("some text"); // error: this is
                                       // still String!
```


Необработен тип – дефиниция

Позволява да се създаде параметризиран клас без задаване на реална стойност за параметър за тип т.е. може да пишем
 Stack objectStack = new Stack(5);

- objectStack се разглежда като необработен тип данна
- създава Stack, които може да *съхранява обекти от произволен тип* (клас)
- Позволява обратна *съвместимост с по- стари версии на езика*, които не използват параметризирани класове

Необработен тип - приложение

 На променлива от необработен тип Stack може да се присвои Stack обект, дефиниран с конкретна стойност за параметъра на типа

```
Stack rawTypeStack2 = new Stack< Double >( 5 );
```

— Ha Stack променлива с конкретна стойност на параметъра за тип може да се присвои обект от необработен тип Stack

```
Stack< Integer > integerStack = new Stack( 10 );
```

- Разрешено писвояване, но не се третира като "сигурно"
- Stack от необработен тип може да съхранява и данни различни от Integer.
- Изисква опция -Xlint:unchecked при компилиране


```
Необработен тип - приложение
   Stack< Integer > integerStack = new Stack( 10 );
   не се третира като "сигурно", понеже по същия начин
   може да се напише и
   Stack< String> stringStack = new Stack( 10 );
   Stack< Box > boxStack = new Stack( 10 );
В JDК 7 се използва "diamond" оператора <>
Stack< Box > boxStack = new Stack<>( 10 );
което е еквивалентно на
Stack< Box > boxStack = new Stack< Box > ( 10 );
т.е компилатора се "docewa", че Stack<> ( 10 ) е
Stack < Box > , a He cypobus Tun Stack.
```



```
Необработен тип - приложение
   Stack< Integer > integerStack = new Stack( 10 );
   не се третира като "сигурно", понеже по същия начин
   може да се напише и
   Stack< String> stringStack = new Stack( 10 );
   Stack< Box > boxStack = new Stack( 10 );
В JDК 7 се използва "diamond" оператора <>
Stack< Box > boxStack = new Stack<>( 10 );
което е еквивалентно на
Stack< Box > boxStack = new Stack< Box > ( 10 );
т.е компилатора се "docema", че Stack<> ( 10 ) е
Stack < Box > , a He cypobus Tun Stack.
```

Не се разрешава използването му с анонимни класове


```
// Fig. 18.12: RawTypeTest.java
                                                                                                       90
  // Raw type test program.
  public class RawTypeTest
     private Double[] doubleElements = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6 };
     private Integer[] integerElements =
        { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 };
                                                       Създава обект Stack
                                                       от необработен тип
     // method to test Stacks with raw types
10
     public void testStacks()
11
12
        // Stack of raw types assigned to Stack/of raw types variable
13
        Stack rawTypeStack1 = new Stack( 5 ); 
14
                                                                      Присвоява Stack < Double >
15
                                                                      на променливата
        // Stack< Double > assigned to Stack of raw types variable
16
                                                                       rawTypeStack2
        Stack rawTypeStack2 = new Stack< Double >(5); 
17
18
        // Stack of raw types assigned to Stack< Integer > variable
19
        Stack< Integer > integerStack = new Stack( 10 );
20
21
                                                                      Присвоява Stack от
        testPush( "rawTypeStack1", rawTypeStack1, doubleElements );
22
                                                                      необработен тип на
        testPop( "rawTypeStack1", rawTypeStack1 );
23
                                                                      Stack< Integer >
        testPush( "rawTypeStack2", RawTypeStack2, doubleElements );
24
        testPop( "rawTypeStack2", rawTypeStack2 );
25
                                                                      променлива.
        testPush( "integerStack", integerElements );
26
        testPop( "integerStack", integerStack );
27
     } // end method testStacks
28
29
       Присвояванията тук са разрешени, но дават несигурен код- Stack от
```

необработен тип може да съхранява произволни обекти различни от Integer

5

```
30
      // generic method pushes elements onto stack
      public < T > void testPush( String name, Stack< T > stack,
31
         T[] elements )
32
33
         // push elements onto stack
34
         try
35
         {
36
            System.out.printf( "\nPushing elements onto %s\n", name );
37
38
            // push elements onto Stack
39
            for ( T element : elements )
40
41
               System.out.printf( "%s ", element );
42
               stack.push( element ); // push element onto stack
43
            } // end for
44
         } // end try
45
         catch ( FullStackException fullStackException )
46
         {
47
            System.out.println();
48
            fullStackException.printStackTrace();
49
         } // end catch FullStackException
50
      } // end method testPush
51
52
```

```
public < T > void testPop( String name, Stack< T > stack )
54
55
         // pop elements from stack
56
         try
57
58
            System.out.printf( "\nPopping elements from %s\n", name );
59
            T popValue; // store element removed from stack
60
61
            // remove elements from Stack
62
            while ( true )
63
64
               popValue = stack.pop(); // pop from stack
65
               System.out.printf( "%s ", popValue );
66
            } // end while
67
         } // end try
68
         catch( EmptyStackException emptyStackException )
69
70
            System.out.println();
71
            emptyStackException.printStackTrace();
72
73
         } // end catch EmptyStackException
      } // end method testPop
74
75
      public static void main( String args[] )
76
77
         RawTypeTest application = new RawTypeTest();
78
         application.testStacks();
79
      } // end main
80
81 } // end class RawTypeTest
```

// generic method testPop pops elements from stack

53

```
Pushing elements onto rawTypeStack1
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6
FullStackException: Stack is full, cannot push 6.6
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at RawTypeTest.testPush(RawTypeTest.java:43)
        at RawTypeTest.testStacks(RawTypeTest.java:22)
        at RawTypeTest.main(RawTypeTest.java:79)
Popping elements from rawTypeStack1
5.5 4.4 3.3 2.2 1.1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at RawTypeTest.testPop(RawTypeTest.java:65)
        at RawTypeTest.testStacks(RawTypeTest.java:23)
        at RawTypeTest.main(RawTypeTest.java:79)
Pushing elements onto rawTypeStack2
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6
FullStackException: Stack is full, cannot push 6.6
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at RawTypeTest.testPush(RawTypeTest.java:43)
        at RawTypeTest.testStacks(RawTypeTest.java:24)
        at RawTypeTest.main(RawTypeTest.java:79)
```

```
Popping elements from rawTypeStack2
5.5 4.4 3.3 2.2 1.1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at RawTypeTest.testPop(RawTypeTest.java:65)
        at RawTypeTest.testStacks(RawTypeTest.java:25)
        at RawTypeTest.main(RawTypeTest.java:79)
Pushing elements onto integerStack
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
FullStackException: Stack is full, cannot push 11
        at Stack.push(Stack.java:30)
        at RawTypeTest.testPush(RawTypeTest.java:43)
        at RawTypeTest.testStacks(RawTypeTest.java:26)
        at RawTypeTest.main(RawTypeTest.java:79)
Popping elements from integerStack
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
        at Stack.pop(Stack.java:40)
        at RawTypeTest.testPop(RawTypeTest.java:65)
        at RawTypeTest.testStacks(RawTypeTest.java:27)
        at RawTypeTest.main(RawTypeTest.java:79)
```

```
RawTypeTest.java:20: warning: unchecked assignment
found
        : Stack
required: Stack<java.lang.Integer>
      Stack< Integer > integerStack = new Stack( 10 );
RawTypeTest.java:22: warning: [unchecked] unchecked method invocation:
<T>testPush(java.lang.String,Stack<T>,T[]) in RawTypeTest is applied to
(java.lang.String,Stack,java.lang.Double[])
      testPush( "rawTypeStack1", rawTypeStack1, doubleElements );
RawTypeTest.java:23: warning: [unchecked] unchecked method invocation:
<T>testPop(java.lang.String,Stack<T>) in RawTypeTest is applied to
(java.lang.String.Stack)
      testPop( "rawTypeStack1", rawTypeStack1 );
RawTypeTest.java:24: warning: [unchecked] unchecked method invocation:
<T>testPush(java.lang.String,Stack<T>,T[]) in RawTypeTest is applied to
(java.lang.String,Stack,java.lang.Double[])
      testPush( "rawTypeStack2", rawTypeStack2, doubleElements );
RawTypeTest.java:25: warning: [unchecked] unchecked method invocation:
<T>testPop(iava.lang.String.Stack<T>) in RawTypeTest is applied to
(java.lang.String,Stack)
      testPop( "rawTypeStack2". rawTypeStack2 );
5 warnings
```

Fig. 8a.13 | Предупредителни съобщения от компилатора.

8а.8 Шаблони за параметри на тип като горна и долна граница на параметър

Силно средство на езика

- Илюстрираме с нова структура данни ArrayList
- java.util. ArrayList
- Динамично променяне на дължината
- Позволява съхраняване на различен тип данни, дефиниран с параметър за тип
- Директен достъп до данните, аналогично на масив ArrayList
  - set() и get() методи за достъп да данните
  - Методи за разширяване- add() и remove()
  - Meтод toString()

8а.8 Шаблони за параметри на тип като горна и долна граница на параметър

Необходимост от използване на шаблони

- Пример
  - реализация на параметризиран метод sum
  - Сумира числови стойности от дадено множество, представено като ArrayList
  - Обектите от числов тип са производни на class Number (базов клас за Integer и Double)
  - Примитивните числови данни ще се "пакетират" (autoboxing) до class Number
  - Използва параметър за тип ArrayList< Number > за дефиниране на типа на аргумента на метод sum
  - Използва метод doubleValue от class Number за преобразуване надолу на обект Number до истинската й примитивна стойност double


```
// Summing the elements of an ArrayList.
  import java.util.ArrayList;
  public class TotalNumbers
                                                          1. Декларира и инициализира масив
                                                          numbers от тип Number
      public static void main( String args[] )
        // create, initialize and output ArrayList of Numbers containing
        // both Integers and Doubles, then display total of the elements
                                                                              Стойностите 1, 2 се
10
         Number[] numbers = \{1, 2, 4, 3, 4, 1\}; // Integers and Doubles
11
                                                                              пакетират като Integer
        ArrayList< Number > numberList = new ArrayList< Number >();
12
                                                                              Стойностите 2.4, 4.1
13
                                                                              се пакетират като
         for ( Number element : numbers )
14
                                                                              Double
           numberList.add( element ); // place each number in numberList
15
16
         /System.out.printf( "numberList contains: %s\n",                             <mark>numberList</mark> );
17
         System.out.printf( "Total of the elements in numberList: %.1f\n",
18
           sum( numberList ) );
19
        // end main
20
                                                                    2. Декларира и инициализира
21
                                                                    numberList, съхранява
                                                                    Number обекти
  3. Добавя (метод add()) към
                                             4. Изпълнява метода Sum за пресмятане на
  ArrayList numberList
                                             елементите от numberList
  елементите на масива numbers
```


// Fig. 18.14: TotalNumbers.java

```
22
     // calculate total of ArrayList elements
                                                                                   Метод sum без
     public static double sum( ArrayList< Number > list )
23
24
                                                                                   използване на
        double total = 0; // initialize total
25
                                                                                   шаблон
26
        // calculate sum
27
        for ( Number element : list )
28
           total += element.doublevalue();
29
30
        return total;
31
                                                              Метод Sum има аргумент
     } // end method sum
32
                                                              ArrayList, съхраняващ Number
33 } // end class TotalNumbers
                                                              обекти
numberList contains: [1, 2.4, 3, 4.1]
Total of the elements in numberList: 10.5
                                          Използва метода doublevalue на class
                                          Number за извличане на присвоената
                                          примитивна стойност на Number обекта
                                          като я преобразува до double
```

8а.8 Шаблони за параметри на тип като горна и долна граница на параметър

Използваме щаблони за създаване на по- гъвкава схема за реализация на метода sum

- •ArrayList< ? extends Number >
- Шаблонът ? означава "неизвестен тип", множеството от всички типове
- extends ограничава неизвестният тип да е производен на Number или самия клас Number
- Не можем да използваме шаблон за параметър на тип в тялото на метода

Обичайна грешка при програмиране 8а.4

Използването на шаблон в секцията да деклариране на параметри за тип или използването на шаблон вместо явно деклариране на тип на променлива в тялото на метод е синтактична грешка.

8а.8 Шаблони за параметри на тип като горна и долна граница на параметър

Вариант, при който метод sum се реализира с шаблон за параметъра на типа на аргумента

- Number e базов клас за Integer
- ArrayList< Number >

не е базов клас на

ArrayList< Integer >

Ограничение:

Не позволява да подадем аргумент от тип

ArrayList< Integer > на метод sum

30

```
total += element.doubleValue();

return total;

// end method sum

// end class WildcardTest

integerList contains: [1, 2, 3, 4, 5]
Total of the elements in integerList: 15

doubleList contains: [1.1, 3.3, 5.5]
Total of the elements in doubleList: 9.9

numberList contains: [1, 2.4, 3, 4.1]
Total of the elements in numberList: 10.5
```

for (Number element : list)

// calculate sum

54

55

В тялото на метода използваме горната граница Number за типа, а не шаблона

8а.9 Параметризиране и наследственост: Особености

Наследственост при използване на пораждане

- параметризиран клас може да е производен на непараметризиран клас
   т.е., class Object е базов клас за всеки параметризиран клас
- параметризиран клас може да е производен на друг параметризиран клас т.е., class Stack е производен на class Vector
- Не- параметризиран клас може да е производен на параметризиран клас
  - т.е., Properties е производен на class Hashtable
- параметризиран метод може в производен клас може да предефинира метод в базов клас, ако двата метода имат същия "nodnuc"

8а.9 Параметризиране и наследственост : Особености

Пример:

Moже да се присвои Integer на Object, понеже Object е базов клас за Integer:

```
Object someObject = new Object();
Integer someInteger = new Integer(10);
someObject = someInteger; // OK
```

Това в ООП технологията се нарича"is a" релация

8а.9 Параметризиране и наследственост : Особености

Пример:

Понеже Integer е производен на Number, то следното е също правилно:

```
public void someMethod(Number n) {
    // method body omitted
}
someMethod(new Integer(10)); // OK
someMethod(new Double(10.1)); // OK
```


Пример:

Аналогични конструкции са възможни с параметризирани класове. Например, при Number за стойност на параметър за тип, може да напишем следното:

```
Box<Number> box = new Box<Number>();
box.add(new Integer(10)); // OK
box.add(new Double(10.1)); // OK
```

понеже Integer и Double са производни на Number

Пример:

```
Heкa сега разгледаме метода:
public void boxTest(Box<Number> n) {
    // method body omitted
}
```

Какъв е допустимият тип за аргумент на този метод?

При разглеждане на подписа на метода, разбираме това е **Box<Number>**.

Но дали това позволява да приеме за аргумент също Box<Integer>или Box<Double>

Отговорът е "HE," понеже Box<Integer> и Box<Double> are не са производни на Box<Number>.

Пример:

```
Box<Integer>и Box<Double> обаче са производни на Box<? extends Number> където Number е горна граница за параметъра за тип на Box
```

Тогава

```
public void boxTest(Box<? extends Number > n) {
  // method body omitted
}
```

позволява аргументи от тип Box<Integer> и Box<Double>

Пример:

Възможно е да се зададе долна граница, чрез използване на ключовата дума super вместо extends.

Параметър за тип зададен като <? super TwoDShape >

се чете като "неизвестен тип, който е базов за TwoDShape, или самият клас TwoDShape."

За допълнителна информация относно *generics* (параметризирани типове с методи и класове) четете на

http://www.angelikalanger.com/GenericsFAQ/JavaGenericsFAQ.html


```
super не може да се използва за деклариране на параметър на тип
// hypothetical! currently illegal in Java
<T super Integer> T add(T number) { return number++; }
Ако беше допустимо, то този метод щеше да се изпълнява със
следните декларации

Integer anInteger
Number aNumber
Object anObject
String aString
```

Oчакването <T super Integer> (ако беше позволено) е да позволи изпълнение add (anInteger), add (aNumber), и add (anObject), но не и add (aString).

Същевременно, , String e Object, така че add (aString) би се компилирало, но ще доведе до грешка при изпълнение

Принцип:

Използвайте extends, когато прочитате (при get операция) стойност от структура данни

Използвайте super, когато присвоявате(при put операция) стойност от структура данни

He ce използва extends и super едновременно прочитане и присвояване на стойност

Пример:

Този метод **прочита** стойностите на параметъра **src** и затова се използва **extends**. Същевременно резултатът от изпълнението му се **присвоява**(записва) в параметъра **dst** и затова се използва **super**.

Пример:

```
public static double sum(Stack<? extends Number> nums) {
   double s = 0.0;
   for (Number num : nums) s += num.doubleValue();
      return s;
Stack<Integer> ints = new Stack<>();
sum(ints) == 6.0; // legal GET
Stack<Double> doubles = new Stack<>();
sum(doubles) == 5.92; // legal GET
Stack<Number> nums = new Stack<>();
sum(nums) == 8.92; // legal GET
```


Пример:

```
public static void count(Stack<? super Integer> ints, int n) {
   for (int i = 0; i < n; i++) ints.add(i);
}</pre>
```

Винаги, когато се използва метода add(), то стойности се присвояват (записват) в структурата данни и трябва да се ползва super

```
Stack<Integer> ints = new Stack<>();
count(ints, 6); ints.add(6); // legal PUT
Stack<Number> doubles = new Stack<>();
count(doubles, 6); doubles.add(6.5)// legal PUT
Stack<Object> objs= new Stack<>();
count(objs, 6); objs.add("six"); // legal PUT
```


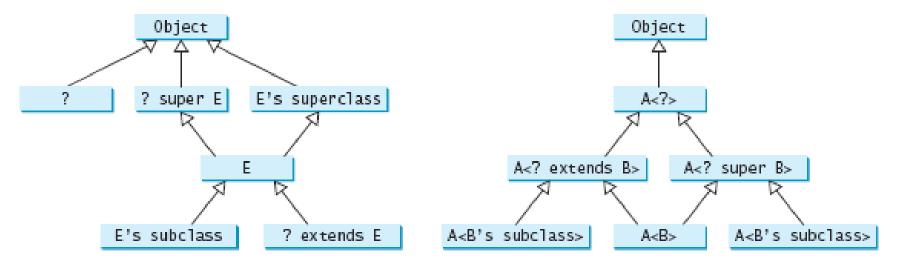
Пример:

```
public static double sumCount(Stack<Number> nums, int n) {
  count(nums, n);
  return sum(nums);
}
```

Тук не може да се ползват **extends** и **super** защото се извършва едновременно прочитане и присвояване на стойност

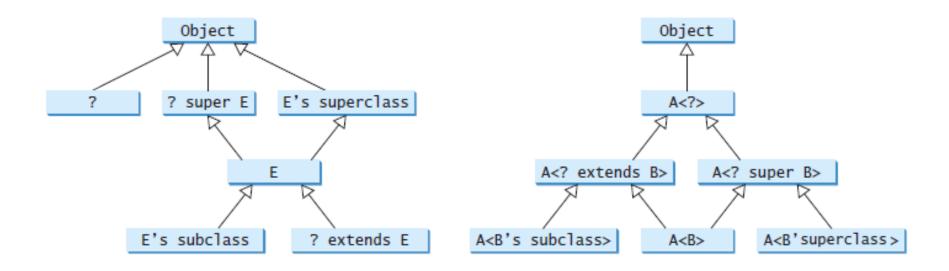
Обобщение:

Тук А и В са класове или интерфейси, а Е е параметър за тип

The inheritance relationship involving generic types and wildcard types is summarized in the following figure. Here **A** and **B** represent classes or interfaces, and **E** is a generic type parameter.

If <? super T> is replaced by <T>, a compile error will occur on add (stack1, stack2) in line 8, because stack1's type is GenericStack<String> and stack2's type is GenericStack<Object>. <? super T> represents type T or a supertype of T. Object is a supertype of String

```
public class SuperWildCardDemo {
      public static void main(String[] args) {
        GenericStack<String> stack1 = new GenericStack<>();
 4
        GenericStack<Object> stack2 = new GenericStack<>();
        stack2.push("Java");
 6
        stack2.push(2);
        stack1.push("Sun");
 8
        add(stack1, stack2);
 9
        AnyWildCardDemo.print(stack2);
10
      }
11
12
      public static <T> void add(GenericStack<T> stack1,
13
          GenericStack<? super T> stack2) {
14
        while (!stack1.isEmpty())
15
          stack2.push(stack1.pop());
16
17
```


8а.12 Анонимен клас с <> оператор

В JDК 9 се разширява използването на <> и с анонимни класове.

```
abstract class Handler<T> {
    public T content;

    public Handler(T content) {
        this.content = content;
    }
    abstract void handle();
}
```


8а.12 Анонимен клас с <> оператор

В JDК 9 се разширява използването на <> и с анонимни класове.

```
abstract class Handler<T> {
    public T content;

    public Handler(T content) {
        this.content = content;
    }
    abstract void handle();
}
```



```
public class Tester {
   public static void main(String[] args) {
      Handler<Integer> intHandler = new Handler<Integer>(1) {
         @Override
         public void handle() {
            System.out.println(content);
      };
      intHandler.handle(); // outputs 1
      Handler<? extends Number> intHandler1 = new Handler<Number>(2) {
         @Override
         public void handle() {
            System.out.println(content);
      };
      intHandler1.handle(); // outputs 2
      Handler<?> handler = new Handler<Object>("test") {
         @Override
         public void handle() {
            System.out.println(content);
         }
      };
      handler.handle(); // outputs test
```

// Before JDK 9

```
public class Tester {
   public static void main(String[] args) {
      Handler<Integer> intHandler = new Handler<>(1) {
         @Override
         public void handle() {
            System.out.println(content);
      };
      intHandler.handle(); // outputs 1
      Handler<? extends Number> intHandler1 = new Handler<>(2) {
         @Override
         public void handle() {
            System.out.println(content);
      };
      intHandler1.handle(); // outputs 2
      Handler<?> handler = new Handler<>("test") {
         @Override
         public void handle() {
            System.out.println(content);
         }
      };
      handler.handle(); // outputs test
```

// After JDK 9

Задача 1.

```
Нека са дадени следните класове:
public class AnimalHouse<E> {
  private E animal;
  public void setAnimal(E x) {
    animal = x;
  }
  public E getAnimal() {
    return animal;
public class Animal{
public class Cat extends Animal {
public class Dog extends Animal {
}
```

За всяка от следните команди:

```
AnimalHouse<Animal> house = new AnimalHouse<Cat>();
AnimalHouse<Dog> house = new AnimalHouse<Animal>();
AnimalHouse<?> house = new AnimalHouse<Cat>(); house.setAnimal(new Cat());
AnimalHouse house = new AnimalHouse(); house.setAnimal(new Dog());
Определете дали
```

- а) Има синтактична грешка,
- **b)** Компилира се с предупреждение,
- с) Води до грешк апо време на изпълнение
- d) Нито едно от горните (компилира се и се изпълнява без грешка)

Задача 2.

Напишете клас, който служи за библиотека на три средства за информация: книги, видео и вестници. Библиотеката трябва да може да добавя и извлича информация Напишете версия на класа, който използва пораждане и друга версия без пораждане.

Упътване: Използвайте ArrayList за реализиране на библиотеката по принципа на композицията и потребителски дефинирани интерфейси и наследственост за реализиране на методи за добавяне и извличане на информация от библиотеката аналогично на дефиницията на ListCompositon, даден на лекции

Задача 3.

Презаредете параметризирания метод printArray от Fig. 8a.3 така че да използва два допълнителни аргумента, lowSubscript и highSubscript. При извикването на този метод да се изведе на стандартен изход само тези елементи, намиращи се между посочените индекси с аргументите lowSubscript и highSubscript.

Проверете lowSubscript и highSubscript- ако са извън допустимете стойности за индекси на масива, или ако highSubscript по- малък или равен на lowSubscript, презареденият метод printArray да хвърля InvalidSubscriptException; в противен случай, printArray връща бройт на отпечатаните елементи от масива. Променете също методът main за тестване на метод printArray с масиви integerArray, doubleArray и characterArray. Тествайте всички възможни ситуации при извиквание на printArray

Задача 4.

Презаредете метода printArray от Fig. 8a.3 с версия на не — параметризиран метод, която позволява да се изпълни при задаване на масив от текстови низове и в този случай да отпечатва елементите на този масив подредени в колони както е показано подолу:

Array	stringA	Array съ	съдържа:	
one	two	three	four	
five	six	seven	eight	

Задача 5.

Напишете версия на параметризиран метод isEqualTo() която сравнява двата аргумента с метода equals() и връща true ако са равни и false в противен случай. Използвайте този параметризиран метод в програма, която извиква isEqualTo с множество от библиотечно дефинирани класове като Object или Integer. Какво се получава при изпълнението на тази програма?

<u>Задача 6.</u>

Hапишете параметризиран class Pair, който има две данни, чиито тип се определя от два параметъра за тип F и S. Напишете get и set методи за тези данни на класа.

Упътване:

Заглавието на класа ще бъде

public class Pair< F, S >

